

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

LO COLLARET.

Ella es guapa, elegant, jove y... viuda.

Viuda!
La soltera de massa ignocentona es sòssa; la casada, pèl seu estat es perillosa; pero la viuda... ¡oh delicia!... L' independència y l' experiència... Tal vegada l' anyoransa del marit... ¡Qui sab!

Adelaida casi no surt may de casa seva, qu' es un verdader paradís.

Tè un aixám de admiradors, que l' omplan d' obsequis y la marejan de alabansas: forman tots plegats la llegenda biblica, pero al revés. No es Eva qui tenta á Adam, sino una colecció de Adams los que procuran tentar á Eva.

¿Qui se 'n durá la poma?

Don Estanislao es un tipo que 'l coneixerán tot desseguida, si 'ls dich una cosa.

¿Se recordan á últims del any passat, quan tothom se ficava al lit pobre y 's llevava rich? ¿Se 'n recordan de aquells Banchs que naixian á parells y d' aquelles accions que á cada minut pujavan de cinch en cinch enters?

Donchs don Estanislao es un dels tants traficants, que durant aquells dias los guanyava de milió en milió. Are he cridin vostés á tot aquella caterva de milionaris y trobaran que á horas d' are tots gemegan. Qui no está quebrat está pobre. ¿Y qué s' han fet los diners, perque 'ls diners no 's fonen? preguntaran vostés.

Don Estanislao riu, y la seva riulla indica clarament qu' ell ne té una part. Es un dels pochos que vá saber-se 'n anar al tendido, en lo moment de sortir lo toro de gracia, qu' en realitat sigué toro de desgracia. En una paraula, vá reflirarse á temps, deixant tot lo paper en mans de quatre tontos, y enduhentse 'n los quartos.

D' aixó 'n diuhen liquidar; pero jo creck que haurian de dirne solidar.

Don Estanislao pèl negoci té bon cop d' ull. Pero aixó no l' hi basta, y ha volgut demostrar també que 'n tenia per l' amor.

Y ficantse entre la rodona dels que cotisavan l' amor de l' Adelaida, ha dit:

—¡Prenc!

Y se l' ha quedada.

Si, Adelaida es seva, seva en cos y ánima. Adelaida l' estima ab amor pur, desinteressat.

Y don Estanislao també: precisament es lo desinterés lo que 'l mou á estimar á aquella dona, conjunt de perfeccions, ramellet de gracias, magatzém d' encants... Y (quedi aquí entre nosaltres) una dona que no demana may un quarto... ni un regalo... ni res que no pugadarse.

No necessitava altra cosa l' antich bolsista per estimar cegament á la viudeta... ¡Ah! Si un dia l' hi hagués demanat alguna cosa ¡oh! llavors don Estanislao desde las alturas del amor hauria caygut al terreno del negoci, y un cop en aquest terreno un bon comerciant no pot ser cego ¡estaria bèn fresch! es necessari fer uns ulls com unas taronjas, y ¡adèu amor, adèu ilusió, adèu desinterés!...

Pero dintre del amor, igual que dintre del comers, lo crédito es una gran forsa; y don Estanislao volgué acabar de guanyarse 'l de la seva Adelaida.

Era pèls vols de Nadal, la gran diada dels regalos, y don Estanislao, amable com sempre, en una de las veillas que passava al costat de la viudeta, escayentse aquesta á parlar de diamants y joyas, y de un collar de perlas que hi havia durant las festas de Sant Tomàs en l' aparador de 'n Masriera, sentia palpitari 'l cor ab sobresalt, sols á l' idea de que podia veure 's obligat á oferirli aquell magnífich collaret que no sabia ella com treurese 'l de la boca.

¡Moments de terrible angúnia!

Per últim, home de mon, se dicideix á tirar la capa al toro, y diu:

—Adelaida ¿sabs qué pensava?

—¿Qué?

—Ferte un petit regalo per Nadal.

—¿Qué vols regalarme?

—Lo collaret de perlas de ca 'n Masriera.

Ella se 'l mira fit á fit, y ell pensa: «Digas no més que l' acceptas y no 'm veus may més la cara.»

Pero la Adelaida, ja ho havém dit, era desinteressada, y agafant lo brás de don Estanislao, y passantse 'l pèl coll, exclamà:

—¡Collarets!... ¡Perlas!... Aquest es l' únich collaret que jo ambiciono.

Don Estanislao havia fet l' homa... y ella havia fet la dona: la dona enamorada que no aspira sino al carinyo del ser amat y que 's creuria indigna del amor que l' hi professan, si aquest havia de traduirse en regalos més ó menos costosos, pero may tant bons ni tant estimats com las paraulas dolsas y las caricias.

Don Estanislao estava meravellat.

Una dona com l' Adelaida era un fenómeno; y la veritat es que, com ella, no 'n corren gayres.

Pero lo qu' en mitj de tot més l' halagava, era la seguretat completa de que de aquell dia en avant podria donárselas de generós, sense detriment de la seva butxaca.

Haverli rehusat un collaret, del qual, segons totas las apariencias, n' estava tan prendada; y haverli rehusat d' aquella manera tant adorable; posantli 'l brás alrededor del seu coll, eran dos incitatius a la vegada.

L' un, la vanitat de poder oferir sense perill: l' altre 'l goig de ser recompensat ab una caricia.

Aixis que l' endemà vá tornar á parlarse del collaret!

Y l' endemà-passat altra vegada.

Y 'l dia següent, encare.

La viuda, responia sempre: —Pero Estanislao, no sigas pesat... Ja ho sabs, qui bé estima, precindeix de aquestas exterioritats, sempre inferiors á las aspiracions de las ánimas elevadas... Jo no 't demano collarets, jo 't demano amor... y constancia.

Y don Estanislao al sentirla parlar aixis se desfeya en ternuras y exclamacions románticas.

¡De segur que si s' hagués pogut veure, fins s' hauria trobat ridicull!

Per últim la vigilia de Nadal, vá parlar del collaret com de costum, y ella digué:

—Vaja, 'm dono per vensuda. Pórta'm aquest ditxós collaret: coneck que si no te l' acceptava t' enfadarias... y tindrias rahó...

Don Estanislao havia estirat tant de la corda, que al últim se l' hi trencava y queya d' esquena.

Al sortir de casa l' Adelaida, tenia 'l front plé de suor fret... No sabia que fer. Per últim se decidí á anarse 'n á ca 'n Masriera.—«¡Bah! pensava: serà qüestió de tres ó quatrecentos duros... Faré un sacrifici, per tonto.»

S' enganyava: lo famós collaret valia ¡cinch mil duros!

—Si per cas, ja tornaré á passar, digué l' atribulat don Estanislao y se 'n aná á casa seva, mústich, resolt á no tornar á posar los péus á casa l' Adelaida.

Pero ¡ay! ¿podia ja prescindir del seu amor? ¿Havia de gastarse cinch mil duros?...

Ni una cosa, ni l' altre.

Don Estanislao 's tancá á casa seva: no sortia á sol ni á sombra, ni 's deixava veure de ningú.

Pèls seus amichs, estava malalt; per la seva Adelaida tenia una tifóidea.

Ella un dia aná á casa seva y s'obstinava en veure'l. Don Estanislao la sentia desde una sala immediata al recibidor; pero 'l criat estava bèn instruit, y 'l criat, deya:

—Miri, senyora, que 'l seu mal es encomanadis.

—¿Y que importa? replicava ella.

—Es que 'l metje té privat absolutament que ningú entri al seu quarto.

—¡Ah! sent aixis, no tinch més que resignarme.

Al cap de un més, don Estanislao tornava á sortir de casa. Ab tant temps de no fer res, s' havia engraixat considerablement.

Una de las sévas primeras visitas sigué per la viudeta.

—¡Estanislao! exclamá aquesta... ¡Quina malaltia més raral... ¿T' has engraixat?...

—Si, aixis sembla.

—¿Y no t' ha deixat cap reliquia la tifóidea?...

—Si... digué ell... una gran falta de memoria... No'm recordo de res...
 —¿Ni d' aquell collaret?
 —¿Quin collaret?
 —Aquell que per Nadal volias regalarme.
 —Francament, no'm recordo de res.
 L' Adelaida llavors conegué la pinta y exclamà:
 —Es estrany, donchs, que t' hajas recordat de tornar a venir a aquesta casa, y que hajas sapigut trobarhi.
 Don Estanislao no vá respondre.
 Inútil dir que aquelles relacions ván desferse.
 A. DEL P.

TEATRO CATALÁ.

LO PUNYAL D' OR, drama en tres actes y en vers de DON ANTON FERRER Y CODINA.

Continua encare la moda de fer dramas inspirats (à lo menos ho sembla) en objectes materials, y que com a tals objectes ni poden contribuir a desarrojar un problema psicológich, ni a pendre en la acció més que una part molt secundaria: ¿Qué voléu que fassi un *punyal d' or*? ¡Y d' or precisament! ¿No podria ser de plata, de ferro, d' estany, d' acer, de qualsevol metall y fer la mateixa servitut que si fos d' or? Aixó vol dir que no s' ha de mirar lo punyal, sinó la mà que 'l maneja, y que 'ls punyals—quan no han de resumir una part important de l' acció de un drama—millor están als aparadors de ca'n Vives, que a l'escena de un teatro.

Pero jo ja ho veig: un drama bé ha de tenir un títol ó altre, y títol per títol, convé més al autor aquell que s' enganxa facilment a l' orella. Aixó precisament es lo secret de moltes fortunes y de no pocas popularitats. De segur que el *Feo Malagueño* no cambiaria 'l seu nom per lo del primer sastre de Barcelona.

Pero deixémnos de preàmbuls y aném a l' obra, consignant que ha sigut aplaudida fins ab entussiasme, per aquell públich tan bon xicot que sol acudir a las funcions del *Teatro catalá*.

Se compren: entre una producció descolorida y manca y una producció llampant y calenta, 'l públich no vacila, se'n vá sempre ab la bellugadissa, ab la sorpresa, ab l' emoció, ab lo cop d' efecte. En aquest concepte l' autor del *Punyal d' or* pot alabarse de coneixe las inclinacions del públich. Jo me 'l figuro un *Lagar-tijo*, un *Frascuelo*, y si no volen tant un *Cara-Ancha* prenent la muleta, citant al toro y passantlo ab cert garbo y bastant salero. Lo toro respon al engany... ¡Al engany! Aquesta es la paraula.

Perque succeheix ab l' última obra del senyor Ferrer y Codina, examinada fredament, que no hi ha una paraula de veritat: ni 'ls personatjes, ni las costums de l' época, ni 'l desarrollo de l' acció.

Figúrinse un Conde de molta barra, més criminal qu' en Panxa Ampla, aficionat per instint a faltar als manaments de la ley de Déu y especialment al quint y al sisé, al quint, matant a tot vitxo vivent; y al sisé... no vulgan saberho. Basta dirlos que ha tingut un fill de una, no recordém si marquesa, condesa ó baronesa; pero noble com ell, y que ha volgut matarlo, lo qual no quita perque després la mateixa marquesa, condesa ó baronesa, l' hi concedeixi la mà de la seva filla, olvidant la mala partida que vá ferli un dia. ¡Abocal!

Perque han de saber que la tal senyora cap a sas vellesas s' ha enamorat de un capitá jove qu' es precisament l' enamorat de la seva filla. Per aixó la sacrifica, per quedar-se ab lo capitá. Pero a lo millor del seu plan, un juglar que figura pare del capitá, sense serho, l' hi fá una ressenya y por el gastado recurso del *escapulario* se troba la senyora ab que 'l capitá a qui estima es lo seu fill. ¡Jesús, Maria, Joseph!

Vels' hi aquí com no pot entendre 's ab ell, ni per metre que 's casi ab la seva filla: son germans, y esborrona 'l pensar que haurian pogut casarse, a no ser l' oportunitat del juglar en contar l' historia a temps y en ensenyar aquell tros d' *escapulari* revelador.

Un abrás que 's fán mare y fill al regoneixe 's, fá creure a la nena que la mare l' hi vol pendre 'l nuvi, y per despit s' entrega al Conde dolent, demanantli que la venji.

Aquest primer acte, absurdo, está desarrojar ab bastanta destresa y compreném que interressi als que no 's cuydan de mirar lo fondo de las cosas.

Se m' olvidava dirlos que 'l juglar no es tal juglar, sinó que havia sigut butxi del conde y que com a tal guarda un punyal d' or, ab qual eyna 'l conde havia comés una de las sévas malifetas.

A rescatar aquest punyal se dedica tot l'acte segon. Lo juglar y 'l capitá, son espiats y perseguits pels agents del Conde, que no 'ls fan mal perque no volen. Prefereixen pèl cas ferne una de las sévas, y en efecte, 'l dia del casament de la noya y 'l Conde, ab consentiment de aquest, y mediant la colocació de un' atxa per ell mateix al cim de la torre, obran lo castell a una

gran companyia de lladres, que 'l passa a foch y a sanch, sense compassió ni misericordia.

Aixis tracta 'l Conde a la seva sogra 'l dia de las bodas.

Al final de l' acte, mentres lluhén las flamaradas del incendi, lo Conde y 'l capitá crusan l' espasa: lo pobre capitá cau ferit, la pobra sogra diu que 's retirará a un convent, y 'l juglar, que cinch minuts avants duya encare 'l vestit de cascabels compareix tot de un plegat vestit de butxi, tot vermell, y la seva aparició estemor-deix al Conde.

¿Qué me 'n diuhén de la flemma de aquest juglar, mudantse la roba en lo moment en que 'ls lladres assaltan lo castell?

Donchs al públich fascinat per las flamaradas y pèl color vermell, l' hi agrada molt y aplaudeix y crida al autor a las taulas.

Som al castell del Conde: aquest ja está casat; pero la nena no l' estima y per aquest motiu vol matarla. Afortunadament l' hi surt tras-cantó un dels lladres que tot d' un plegat s' ha fet home de bè, y 'l Conde desisteix del propòsit de quedar-se viu.

Pero l' hora se l' hi acostia. Té l' enemich a casa: lo capitá disfressat de trovador y 'l juglar disfressat de Astrólech. ¡Quin home més aficionat a disfressarse! Mentres tant lo rey se dirigeix cap al castell, y com per altra part l' Astrólech ha profetisat al Conde que aquella nit morirá, mana tancar las portas del castell, a las tropas del monarca, temerós de que aquestas l' hi arreglin los comptes.

Y are vé lo bè. Las tropas reals comensan l' atach; lo lladre convertit revela al capitá qu' ell no es fill del juglar, ni d' aquella marquesa, baronesa ó condesa, en fi, de la sogra que s' ha fet monja, sinó qu' es fill del rey, que quan era a dida vá haverhi un cambi de criaturas, y ab aquesta revelació 'l capitá s' enardeix, fá pronunciar a las forsas del castell y obra las portas a las del rey.

Lo Conde acorralat alsa 'l punyal sobre 'l pit de la seva dona, que no té res que veure ab tots aquells trastorns, y mentres lo públich está aletat per veure si la mata ó no la mata, surt de tras-cantó lo juglar, en Fontova, la providencia del teatro catalá, y agafant al Conde desprevingut lo tira dalt abaix de la finestra.

Y la condesa sense cuydarse de averiguar si 'l seu marit s' ha fet molt mal ó no, si es viu ó mort, se llansa als brassos del capitá, que primer era 'l seu nuvi, després lo seu germa de part de mare y que per últim ha resultat ser lo fill del rey.

Y acabat amen Jesús
 A la porta n' hi ha un fus.

Aquesta monstruositat, escrita ab versos que sonan bé a la orella, a pesar d' estar empedrats de catalá de Jochs Florals ab poch acert moltes vegadas, ja que las paraulas estranyas están mols cops mal aplicadas; aquest drama absurdo, plé d' efectes externs, vuit completament de veritat y de realitat, ha sigut aplaudit ab entussiasme.

¡Pobre teatro catalá!

Pobre pèl extravió dels autors que l' alimentan ab las sévas obras descabelladas; pobre, sobre tot, pèl públich que las admet, las aplaudeix y las celebra.

En l' execució 'ls actors van demostrar sas qualitats acostumadas: lo Sr. Fontova matisa 'l seu paper ab aquella facilitat que tots l' hi coneixém. Lo senyor Goula diu los versos ab calor, algunas vegadas ab una mica massa; pero está sempre en escena y 'l paper de jove capitá l' hi escau. Las que están verdaderament desgraciadas son las damas: y sentó tenir que dirho tractantse de senyoras. A la Sra. Pallardó voldriam véureli més convicció y més cuidado en l' emissió de la véu; y en quan a la Sra. Parrenyo, molt guanyaria si deixava la costum de mastegar los versos, mols dels quals se 'ls queda per ella sola: lo qu' es al públich no hi arriban pas.

Los demés actors ván contribuir al bon conjunt.

N. N. N.

QUI GEMEGA JA HA REBUT.

Tot es alegre com un sarau;
 lo mon contempla baix lo cel blau,
 que fa que sia clara la nit,
 milers d' estrelles en confusió,
 com si en parada fos reunit
 de nostre exercit l' estat majó.

Per entre 'ls astres obrintse pas
 la lluna 's mostra d' ells no fent cas,
 qu' encar qu' es vella per presumir,
 com que té quartos se créu ser més
 que las estrelles que véu lluhir,
 puig totas juntas no tenen res.

Mes las estrelles mofa l' hi fan
 al contemplar-la com un tallant,
 forma que proba ben clarament
 que lo judici no té sensé
 y que 'l espera Nova Belen,
 puig no hi es tota quan no fá 'l plé.
 A dalt d' un arbre dantse xarol,

sens parar canta lo rossinyol;
 mes fenthi escarni lo vent mastral
 á xiulá 's posa per tots cantons
 com demostrantli que ho fá molt mal
 y que 'l marejan ja sas cansons.

Tambè l' arbreda que 'l vent somou,
 dona la idea de peix que 's cou;
 l' aigua que passa pèl Llobregat
 lleugera corra lo mar buscant,
 y com las donas per lo vehinat
 sens may pararse vá mormolant.

D' una masia que 's banya 'ls péus
 al riu que passa, s' óubén las véus
 de galls que cantan sense parar,
 á qui 'ls escolta fent fer badalla,
 puig quan pretenen lo crit alsar
 l' espay omplenan d' uns altres galls.

Los llorers creixen florits y alts
 boy esperantne los Jochs florals,
 las verdas canyas torsan lo coll
 contemplant l' aigua del riu airós,
 com si 's trobessen al cap del moll
 pescant llobarros per fè ab arrós.

Tocan las dotze d' un campaná,
 no 's véu un *alma* per tot lo plá;
 no més dessota d' un enramat
 sol y en silenci trist y arripit,
 está fent bolas un escarbat,
 com si fos feyna de fè a la nit.

Mes tot de sopte s' ou remor fosch
 com véus estranyas per dins d' un bosch:
 son d' una noya y 'l seu galant,
 que a l' acudeixan buscant la mort,
 puig los seus pares s' ódian en gran,
 y fermes s' oposan a son amor.

Ella es vistosa, ell ben plantat,
 porta ella 'l traje desordenat
 com si depressa s' hegués vestit:
 y e'l demostrantli lo que sufreix,
 l' hi diu mirantli de fit a fit
 ab véu ptorosa, lo que segueix:

—Fá temps Aurora que 'ns estimém;
 ó així a lo menos nos ho creyém,
 mes nostres pares ¡pares tossuts!
 per vells agravis, a nostre amor
 vilment s' oposan sens ferhi embuts,
 robant la dita del nostre cor.

No podent doncas uní ab ferm llás
 las nostres vidas sens dá un mal pás,
 just es que a l' hora los dos morim;
 puig ja que uniros es nostre anhel
 potsé d' eix modo que ho conseguim,
 deixant la terra y anant al cel.—

Al sentir ella proposta tal
 al pit enfonsa 's agut punyal;
 y e'l desseguida com ella ha fét,
 vá per clavarse'n un que se 'n tréu;
 mes deturantse diu — Qué ximplet!
 deixémho corre, ¡si ella no 'm véu!

De matarme are, res ne trauré;
 puig sentne morta no 'n sabrá ré;
 á més, si 'm mato, ¿Qué hi guanyará?
 Y de altre modo, si haig de mori,
 bé prou que l' hora m' arribará;
 viuré per ella, que ha mort per mí.

JULIA GARCANSÓ.

ESQUELLOTS.

Dos números endarrera varem publicar una poesia humorística titulada «*Lo telegrafista del govern*» firmada per *Pepet del Carril*.

Nos consta que 'l cos de telegrafistas vá alarmarse en vista de una composició, que, la veritat, no varem publicarla ni ab lo més remot intent d' ofendre's ni de mortifinarlos.

La moral d' aquella poesia 's reduheix a dir simplement que més val ser telegrafista del govern, que no del carril. Y aixó es veritat.

Respecte a la forma, com qu' es en vers, diguém ab lo poeta:

«¡Fuerza del consonante a qué me obligas!
 ¡A decir que son blancas las hormigas!»

Y are perdonin si doném aquesta explicació una mica endarrerida.

Com que 's tracta de telegrafistas, la rectificació d' retrás, talment com si fos un telegrama.

Veritat es, que 'l retrás dels telégramas, segons tenim entés, no es culpa dels telegrafistas, sinó de la falta de aparatos y de la insuficiencia dels medis que ténen a seva disposició.

Aixis ho consigném en aras de la justicia.

¡Quinas carnestollas més fredas!

La rua pobra y desanimada; ni una cabalgata, ni una máscara, ni una bona idea que cridés l' atenció.

Un carli ja ho deya:

—Aquest any no s' ha divertit més que una persona: l' bisbe.

Ja deuhén saberho.

Se tracta d' una qüestió de competencia religiosa. Lo bisbe, seguint las instruccions de Roma, tenia recomenat que en totas las iglesias se celebrassin triduos pèl triunfo de la Santa Sede etc. etc.

La joventut catòlica va anunciar-ne un en la iglesia de Sant Jaume, y al bisbe va pujarli la mosca al nas.

—Que's tregui lo de la Joventut catòlica, va dir don Jozé Maria.

—Pues no 's tréu, va respondre 'l president de la Joventut catòlica.

Y 'l bisbe va suspendre 'l Triduo y la Joventut.

Y ara la Joventut está que brama contra 'l bisbe

El *Correo Catalan* volia tenir llengua, y 'l bisbe va enviarli unas quantas fregadas d' orelles.

Va tornar á replicar, y 'l bisbe va alsar la ma á punt d' excomunicar al *Correo*, posantlo de aquesta feta al mateix nivell que la *Campana de Gracia*.

Al últim lo *Correo* s' ha arronsat.

No tingan por: ja parlará per ell lo bisbe de Daulia.

Ab aixó ja ho veuen los neos de Barcelona son los únichs que han celebrat lo Carnestoltes.

Los partidaris del Bisbe riuhen.

Los partidaris del Triduo, *trinan*.

Un periódich ha descubert que l' Ajuntament de Barcelona té un pou d' aygua al Passeig de Gracia, cantonada al carrer de Provenza, y una bomba de vapor per tréurela, y que aquesta aygua serveix per regar los arbres y 'ls carrers.

Pero resulta que 'l dia que plou, la bomba treballa nit y dia.

Y pregunta: ¿Per qué serveix aquesta aygua quant se 'n aprofita?

¡Malehida curiositat! ¿No sab perquè serveix, ni qui plou? ¿Qui se 'n aprofita?

Se 'n aprofita l' Ajuntament y 'ls regidors la fan servir per rentarse las mans.

L' últim ball del Liceo va distingirse per una novetat.

Alguns bromistas van entretenirse en escampar pebre per l' alfombra y la broma va acabar ab un coro general d' estornuts.

¿Eh que tenen *sal* aquests senyors del pebre?

Dispensin si en agu st número no doném compte de l' estreno de l' *Africana* en lo Liceo.

L' excés d' original nos obliga á guardar l' article de 'n LEYANDRO, pèl número vinent.

Afortunadament aixó no es com la rifa. Aixó, en un periódich, *no vé de un número*.

Un dels dias de la senmana passada, 'ls lladres van entrar á casa 'l marmolista del costat del Liceo y trobant á la senyora sola, van lligarla y tapanli la boca, saquejant la casa ab tota tranqüilitat.

Aixó succehia á las nou del vespre, en lo punt més céntrich de Barcelona.

Si jo fos del marmolista á horas d' are ja hauria fet una lápida de marmol per posarla sobre 'l portal de casa.

Aquesta lápida diria:

«Aqui yace la seguridad pública.»

S' ha publicat un decret en la *Gaceta*, posant en vigor per tot arréu lo sistema métrich-decimal.

Per lo tant preparinse.

Als toros ja no 's dirá:—Ha prés dotze varas, sinó ha prés dotze metros.

Los vells no usarán canas.

La vara del Sr. Rius y Taulet anirá al Museo Martorell.

Ningú veurá ab porró, sinó ab litro.

De fer soldats no se 'n dirá *quiná*: se 'n dirá *kilogramá*.

Quedan abolidas las *unsas* de perruca.

Encare que aquestas no hi havia cap necessitat de abolirlas: lo Sr. Camacho las havia recullidas totas.

L' excés d' originals nos obliga á guardar pèl número vinent un extracte de la conferencia que 'l senyor Arús y Arderiu va donar l' últim diumenje en lo *Centro Catalá*, referent á certs fets d' índole carnavalesca, intimament relacionats ab la personalitat del director de un periódich que 's publica á Barcelona.

Publicarém aquest extracte, porque no volém que quan s' escriga la biografia de aquest personatge, se prescindexi de certs detalls que fan d' ell una persona molt divertida.

Un anunci:

«En ocho lecciones se enseña á bailar de sociedad y con otras tantas á la perfeccion.»

Vuit y vuit son setze.

Un que té las camas serradas, deya:—Vaya, á mí, ni ab deu mil se me 'n ensenya.

Continúa l' anunci:

«¡Danzantes! si os veis desairados en los *festines*,

preferid aprender con Ortiz antes del desprecio y de servir de ludibrio á los demás.»

Naturalment, no saber de ballar avuy dia, es un crim.

«La persona que no quiera ser vista se le dará clase á ella sola.»

Are resulta que 'l crim déu ser lo ballar, porque s' amaga.

Lo senyor Ortiz ha suprimit una part important del séu anunci. Avants deya:

«A los pobres se les enseña gratis.»

Y era molt divertit. Anava un pobre infelis á casa séva, trucava á la porta y deya:

—Un bossinet de caritat per mor de Déu...

Y 'l senyor Ortiz lo feya passar endavant y quan lo tenia á la sala de ball en lloch de ferli caritat, l'hi ensenyava á ballá uns schótis.

Y á propòsit de ballarins. La Mauri, restablerta de la séva malaltia ja torna á ballar en la Gran Opera de Paris. Per cert que l' empresari l' hi dona 9,000 duros l' any.

Vaja, sigan franchs ¿no 's farian boleros per 9,000 duros?

Una treta de un rector de fora:

Quan l' hi duyan una criatura á batejar, no 's contentava ab fer pagar lo bateig, demanava que l' hi paguessen ademés lo casament y l' enterro.

—Pero ¿per quin motiu hém de pagar l' enterro y 'l casament? l' hi preguntavan.

Y ell responia:

—¿Perqué? Perque tinch observat que tots los fills d' aquí quan son grans, se 'n van á Barcelona, y ja may més se 'ls torna á veure al poble.

QUÈNTOS.

Un pobre assistent está tant tip de la séva mestressa, la qual té un geni del dimoni, que un dia que 'l coronel l' hi pregunta perquè está tant trist, l' hi respon:

—Vol que l' hi siga franch?

—Siga franch.

—No s' ofendrà?

—No m' ofendré.

—Donchs, estich trist porque la senyora de vosté té un geni inaguantable.

—¿Cóm s' enten! ¿Tot just fá quinze dias qu' ets á casa y 't queixas del génit de la mèva senyora? ¿Qué per ventura has tingut temps de judicarla?

Y cambiant de tó, afegeix:

—¿Qué dirias llavors si fès, com jo, vinticinch anys que la coneguesses?...

Una consulta de metje:

Son dos joves los que han anat á trobarlo, l' un d' ells grás com una bòta de set cargas, l' altre prim com un fidéu.

Lo grás demana com ha de arreglars' ho per tornar-se magre. Y 'l metje l' hi diu:

—¿Me vol creure á mí? Busqui un mestre d' esgrima y aprengui á tirar lo floret.

—Llavors jo, digué 'l magre, ja sè com haig de ferho per engreixarme. Jo no apendré á tirar lo floret; pero si á donar satisfaccions.

Entre amichs:

—Escolta Emilio ¿vols ferme 'l favor de deixarme quatre duros?

—¿Perqué 'ls vols?

—No son per mí, son per deixarlos á n' en Lluís.

—¿Y en Lluís qué 'n vol fer?

—Vol pagarme 'ls: fá tres mesos que me 'ls déu.

En lo carril:

Un senyor que porta una barba que l' hi arriba fins á la cintura y té una cama tallada més amunt del genoll, entra en un compartiment de primera classe, ahont s' hi troban sentats tres ó quatre joves.

Un d' aquests exclama en véu baixa, al veure 'l entrar:

—¿Quin tipo! Al dimoni se l' hi acut deixarse creixe la barba de aquest modo.

—Es veritat, respon l' altre. Vés si no valdría més que 's deixés creixe la cama.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

La total sol observarse á la tarde y á la nit,

y de prima-dos-tercera ministre solém tenir.
La quarta-una catalana porta tanta gracia en sí, que ni la hu-quarta-primera més pintada de Paris.

MOSSÉN BORRA.

II.

Una noya tres-tercera que crech qu' es filla del Clot, ha tret una dos-primera y 's casa eixa primavera ab un comerciant de tot.

UN TAPÉ Y F DE T.

ANAGRAMA.

—¿Fá molt vas á estudi *Hú?*
—Y tant! ja tinch geografia conéch los dos, y faria totas las tres que fás tú.

ALBERT ALBERT.

MUDANSA.

Pèls arbres se sol trobá lo total posat ab a.
En la barca que jo sè un mariner tot ab e.
Los versos han de tení la total escrita ab i.
Y una gran ciutat sè jo que se 'n diu total ab o.

EUDALT SALA.

TRENCA-CLOSCAS.

DR. GILET ROMENAR

OLOT.

Ab aquestas senyas trobar lo nom de un poble de Catalunya.

CIUTADÁ PAGO.

ROMBO.

Primera ratlla: una lletra. Segona: nom d' home. Tercera: atribut de 'n Sagasta. Quarta: nom de dona. Quinta: lo que tenen las guitarras. Sexta: nom de dona y séptima: una lletra.

UN RECOLETO.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

5 4 7 8 4.

Combinar aqueixos números de manera que sumats dongan 100.

ORDEP OGNIMOD.

GEROGLÍFICH.

II II
L
O O O O
A A E E
LI
C O O I

SIMON DE SEDRUOL.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.^a—*Se-mi-na-ri*.
- Id. 2.^a—*Mar-tos*.
- SINONIMIA.—*Bot*.
- MUDANSA.—*Dau-Deu-Diu-Dou*.
- ROMBO.

C
M A R
C A R R E R
R E M
R

- PREGUNTA.—*Ballarla magre*.
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Florenca*.
- GEROGLÍFICH.—*Per Sant Sevè fabas á fé*.

ANUNCI.

MEDICAMENTOS DEL DR. WOOM.
NORT-AMERICÁ.

Aixarop lactífich per aumentar la cantitat y caillat de la lle. Interessantíssim per mares y didas.
Aixarop pectoral per curar tota classe de Tos y demés enfermetats del pit.
Aixarop antidiarreich-estomacal per combatrer tota classe de diarreas y malalties del ventrell.
Únichs dipòsits en Barcelona, Gener, Petritxol, n.º 2. Jaraberia Farmacia de Grau Inglada. Rambla de las Flors n.º 1.

Barcelona. Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 22.

LO CARNESTOLTAS D' AQUEST ANY.



La màscara mes apropiada.

Los que van divertir-se mes. Los que no veyan res.



Aquests son los únichs que ván celebrar-lo dignament.